

Lifelong Readers 2.0- LiRe2.0
Project N°: 2015-1-IE01-KA201-008625

IO6: Pilots and case studies

Transnational Implementation Report

Executive summary

Prepared by Instituto Politécnico de Castelo Branco (IPCB)

September 2017

Project Title: LIFELONG READERS WEB 2.0

Project Acronym: LIRE 2.0

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Εισαγωγή

Η παρούσα σύνοψη υπογραμμίζει τα κυριότερα πορίσματα από τις εθνικές εκθέσεις εφαρμογής που συνέταξε η ομάδα εργασίας LiRe2.0. Οι εταίροι του LiRe2.0 συνεργάστηκαν στενά με 16 εκπαιδευτικούς και 250 μέλη της ομάδας-στόχου σε κάθε χώρα-εταίρο, συγκεκριμένα μαθητές με χαμηλά αναγνωστική και ακαδημαϊκή επίδοση, προ-εφήβους, εφήβους και φοιτητές. Κάθε εταίρος διενήργησε πιλοτικές δοκιμασίες πάνω σε σχέδια μαθημάτων από την εργαλειοθήκη LiRe2.0 (οι οποίες προσαρμόστηκαν από τους εκπαιδευτικούς ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εκπαιδευομένων) σε τουλάχιστον 2 διαφορετικά σχολεία ή σε δύο διαφορετικές τάξεις. Συγκέντρωσαν δεδομένα με διάφορα μέσα: ερωτηματολόγια για τις πιλοτικές δοκιμασίες που απαντήθηκαν εστιασμένα από εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στην πιλοτική δοκιμή και από τους αντίστοιχους εκπαιδευόμενους. Όλα αυτά τα δεδομένα αναλύθηκαν και καταγράφηκαν σε μια εθνική έκθεση εφαρμογής που συνοψίζει όλα τα ευρήματα. Παρουσιάστηκαν επίσης μελέτες περιπτώσεων από τους εταίρους για να επισημανθούν τα βασικά ευρήματα από την εφαρμογή τους. Τα πορίσματα βασίζονται στα δεδομένα από 16 εκπαιδευτικούς και 250 μαθητές ανά χώρα και επίπεδα μάθησης, όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Εταίρος	Εργαλεία Web2.0 που χρησιμοποιήθηκαν στην εφαρμογή	Εκπαιδευτικοί	Είδος Σχολείου/ Ιδρύματος	Αριθμός μαθητών	Ηλικίες
LMETB	Kahoot StoryJumper Tablets	4	2 κέντρα Youthreach	22 άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο	14-19 Επίπεδα QQI 2-4
IPCB	Kahoot Linoit Tondoo	3	1 Δημοτικό 1 Γυμνάσιο 1 Πανεπιστήμιο	17 19 10	14-15 10 21
UPIT	Linoit Storyboard That Kahoot e-reader	3	1 Δημοτικού 1 Δ΄-Στ΄ Δημοτικού 1 Α΄-Γ΄ Δημοτικού	22 24 29	10-11 12-13 15-16
DOUKAS	iStopMotion	2	Δημοτικό (Γ΄ Δημοτικού Στ΄ Δημοτικού)	10	8, 11
FERRARIS	StoryStarter Storyjumper	1	Δημοτικό (Α΄ Δημοτικού)	24 ποικίλλο πολιτισμικό υπόβαθρο	6
CARDET	StoryJumper	3	2 Δημοτικά σχολεία 1 Γυμνάσιο	22 23 23	10-11 10-11 14-15

Η σύνοψη αυτή οργανώνεται σε τρία μέρη:

- Κύρια ευρήματα από τις εθνικές εκθέσεις εφαρμογής των εταίρων LiRe2.0
- Συστάσεις για τη χρήση εργαλείων Web2.0 σε σχέση με την ανάγνωση που προέρχονται από τις εμπειρίες εφαρμογής και τις εκθέσεις που βασίζονται σε αυτές. Είναι οργανωμένες αλφαβητικά και αντιπροσωπεύουν τα σημαντικότερα σημεία των εθνικών εκθέσεων εφαρμογής.
- Μια λίστα με 10 λόγους για τους οποίους οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα εργαλεία Web 2.0 σε συνδυασμό με την ανάγνωση, ο οποίος αποτελεί έναν γρήγορο οδηγό για εκπαιδευτικούς που διστάζουν να αναζητήσουν εργαλεία Web 2.0 για την ανάγνωση και την προώθησή της.

Κύρια ευρήματα

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην πιλοτική εφαρμογή και την υλοποίηση των διδακτικών εννοιών των εργαλείων LiRe2.0 τις χρησιμοποίησαν ως μοντέλα για το δικό τους διδακτικό υλικό και τις προσαρμοσαν ανάλογα με τις δικές τους ανάγκες. Τα σχόλιά τους σχετικά με την πιλοτική εφαρμογή αφορούν διάφορα ζητήματα, όπως: χρόνος, διαθεσιμότητα εξοπλισμού / σύνδεσης, χρήση εργαλείων Web 2.0 για να ζωντανέψουν τάξεις και η ανάγνωση, δυνατότητες των εργαλείων Web 2.0 σε σχέση με τις πρακτικές ανάγνωσης, πώς τα εργαλεία Web 2.0 μπορούν να συνδυαστούν με τις παραδοσιακές προσεγγίσεις της ανάγνωσης, προτιμώμενες χρήσεις των εργαλείων Web 2.0.

Χρόνος και διαθεσιμότητα εξοπλισμού / σύνδεσης:

Οι εκπαιδευτικοί φαίνονται γενικά πρόθυμοι να αφιερώσουν χρόνο στην διερεύνηση των εργαλείων του διαδικτύου για να διαφοροποιήσουν τη διδακτική τους πρακτική, παρά το γεγονός ότι ισχυρίζονται ότι έχουν λίγο χρόνο για να το κάνουν και αποφεύγουν πιο περίπλοκες συνήθειες ή σύνθετα εργαλεία. Τα έτοιμα προς χρήση και απλά εργαλεία, όπως το Kahoot ή το Linoit, προτιμώνται από τους εκπαιδευτικούς για το λόγο αυτό.¹ Ωστόσο, το ζήτημα δεν είναι μόνο πρακτικό (γνωρίζοντας πώς να χρησιμοποιήσετε ένα συγκεκριμένο εργαλείο), αλλά και παιδαγωγικό σχετικό με την εκμάθηση τρόπων συμμετοχής των μαθητών σε συγκεκριμένες διαδικτυακές πρακτικές (όπως κοινωνικές αναγνώσεις βιβλίων και προτάσεις σε άλλους αναγνώστες). Η εκπαίδευση LiRe2.0 αποτιμήθηκε ως εργαλείο σημαντικό για την εκμάθηση των εργαλείων Web 2.0 αλλά και πόρων που οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενσωματώσουν στα σχέδια μαθημάτων, ώστε να γίνουν πιο ενδιαφέροντα και χρήσιμα για τους εκπαιδευόμενους². Επίσης χρησίμευσε στους εκπαιδευτικούς ως μέσο εξοικείωσης με εργαλεία που ήδη γνωρίζουν κάποιοι μαθητές τους, βοηθώντας έτσι να αισθάνονται πιο συνδεδεμένοι με τους μαθητές τους, αλλά και να ξεπεράσουν τη δική τους απροθυμία να διερευνήσουν νέα εργαλεία Web 2.0.

Διαθεσιμότητα εξοπλισμού / σύνδεσης: Οι εκπαιδευτικοί ανησυχούν ότι δεν υπάρχει σύγχρονος εξοπλισμός στα σχολεία που θα μπορούσε να υποστηρίξει τη χρήση εργαλείων Web 2.0. Ανησυχούν επίσης για τη δυνατότητα καλής σύνδεσης στο Internet, για θέματα ασφάλειας

στο Διαδίκτυο, καθώς και για τον έλεγχο της χρήσης των σελίδων του Διαδικτύου και των κοινωνικών μέσων ενημέρωσης (όπως το Facebook) για τη δημοσίευση σχολίων στις δραστηριότητες ανάγνωσης. Ένα άλλο μειονέκτημα που εντοπίζουν οι εκπαιδευτικοί είναι ότι η χρήση εργαλείων ιστού μπορεί να προκαλέσει διαταραχές και καθυστέρηση στην τάξη, ειδικά όταν χρησιμοποιούνται κοινωνικά μέσα. Οι εκπαιδευτικοί σχολίασαν επίσης το θέμα της φόρτισης των μπαταριών των tablet ή άλλου εξοπλισμού πριν από τη χρήση, συγκεκριμένους περιορισμούς ορισμένων εφαρμογών, όπως ο χρονοδιακόπτης στο Kahoot, ο οποίος δεν μπορεί να ρυθμιστεί σε μικρότερη ταχύτητα για εκπαιδευόμενους με δυσκολίες ή η έλλειψη ήχου. Ένας επιπλέον προβληματισμός προέκυψε σχετικά με το πιθανό κόστος συνδρομής για εφαρμογές και εργαλεία Web 2.0.

Χρήση των εργαλείων Web 2.0 ως τρόπος να ζωντανέψουν τα μαθήματα και η ανάγνωση:

Οι εκπαιδευτικοί είναι πρόθυμοι να υιοθετήσουν μια προσέγγιση της εκπαίδευσης όπου εμπλέκεται η διασκέδαση ως μέρος ενός ευρύτερου πλαισίου μάθησης. Μέσω της χρήσης της εργαλειοθήκης LiRe2.0 και την κατάρτιση τους σε αυτή γνωρίζουν την πρακτική χρησιμότητα του ψηφιακού γραμματισμού που μπορεί να καλλιεργηθεί σε μαθητές, όπως: ανάγνωση και γραφή μέσω διαφόρων ψηφιακών μέσων, με τη χρήση ηχητικών διευκολύνσεων, εικόνων, ταινιών και γραφής για την ανάπτυξη πολυμορφικής παιδείας κατά την ανάγνωση καθώς και τη χρήση ποικίλων εργαλείων web για διαφορετικούς σκοπούς διδασκαλίας και μάθησης, ενημέρωση των πρακτικών τους και προώθηση της ευρύτερης και βαθύτερης συμμετοχής των εκπαιδευόμενων μέσω νέων δυνατοτήτων διερεύνησης της ανάγνωσης.

Δυνατότητα εργαλείων του Web 2.0 σε σχέση με τις πρακτικές ανάγνωσης:

Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν γενικά ότι τα εργαλεία Web 2.0, όπως περιγράφονται στην εργαλειοθήκη LiRe2.0, έχουν μεγάλη δυνατότητα να επηρεάσουν θετικά τις στάσεις των μαθητών απέναντι στην ανάγνωση, περιλαμβανομένων και των διστακτικών αναγλωστών: "η τεχνολογία προσφέρει τη δυνατότητα χρήσης εργαλείων που είναι σύγχρονα και βοηθούν μαθητές όλων των επιπέδων". Άλλες γνώμες που εκφράστηκαν είναι ότι η χρήση ψηφιακών εργαλείων σε συνδυασμό με την ανάγνωση προάγει τη δημιουργικότητα και βοηθά τους μαθητές με δυσκολίες ή ειδικές ανάγκες να αναπτύξουν δεξιότητες γραμματισμού. Ένας εκπαιδευτικός ισχυρίστηκε ότι, για παράδειγμα, το Kahoot "ενθαρρύνει τους νέους με προβλήματα αλφαριθμητισμού, καθώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα χρώματα για να εντοπίσουν τις απαντήσεις". Επιπλέον, με τη χρήση ειδικών εργαλείων Web 2.0 που επιτρέπουν στους μαθητές να χτίσουν πάνω σε μια ιστορία ή να δημιουργήσουν μια ιστορία βασισμένη σε ένα βιβλίο που χρησιμοποιείται στην τάξη, όπως για παράδειγμα το StoryJumper, οι μαθητές αποκτούν κίνητρα να διαβάσουν το συγκεκριμένο βιβλίο στο σπίτι ή να ψάξουν για παρόμοια βιβλία του ίδιου συγγραφέα ή παρόμοιας θεματολογίας. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί φαίνεται επίσης να γνωρίζουν ότι οι σχολικές πρακτικές πρέπει να συναντούν τις συνήθειες των μαθητών κάπου στη μέση, γεγονός που μπορεί να συνεπάγεται την παρακίνηση των μαθητών για ακαδημαϊκή και επιστημονική μάθηση μέσω παιγνιωδών δραστηριοτήτων και χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης που όλοι χρησιμοποιούν στην προσωπική τους ζωή και απαιτούν διασύνδεση αλλά και αντίστοιχους κανόνες χρήσης.

Πώς τα εργαλεία Web 2.0 μπορούν να συνδυαστούν με τις παραδοσιακές προσεγγίσεις στην ανάγνωση: Οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν ότι οι σύγχρονες πρακτικές ανάγνωσης είναι αρκετά διαφορετικές από τις παραδοσιακές και ότι οι μαθητές συχνά αποστασιοποιούνται. Ωστόσο, ενώ κάποιος αναγνώρισε ότι είναι σημαντικό να ταιριάζουν τις παραδοσιακές προσεγγίσεις της ανάγνωσης με τα καινούργια διαδικτυακά μέσα, ανακατασκευάζοντας τις κανονικές αναγνώσεις με τις σε απευθείας σύνδεση δραστηριότητες και τα εργαλεία του Web 2.0, άλλοι υποστήριξαν ότι απαιτείται ισορροπία μεταξύ των παραδοσιακών και διαδικτυακών λογοτεχνικών προσεγγίσεων. Ορισμένοι εκπαιδευτικοί συνειδητοποίησαν επίσης ότι απαιτείται κίνηση για την ενεργοποίηση πολλαπλών λειτουργιών κειμένου (όπως κινούμενες εικόνες, κόμικς, ακουστικά / ομιλούμενα κείμενα).

Προτιμώμενες χρήσεις των εργαλείων Web 2.0: Οι εκπαιδευτικοί πειραματίστηκαν με εργαλεία Web 2.0 για αλληλεπίδραση, συνεργασία και ανταλλαγή διαθέσιμων διαδικτυακών πληροφοριών (μέσω του Linoit, για παράδειγμα) και συνειδητοποίησαν ότι οι εκπαιδευόμενοι αισθάνονται ενδυναμωμένοι όταν μπορούν να εκφράζουν τις δικές τους απόψεις online και να λαμβάνουν πληροφορίες από τους συνομηλίκους και τους εκπαιδευτικούς. Μπορούν να πειραματιστούν με μορφές πολυμέσων για να δημιουργήσουν το δικό τους περιεχόμενο με βάση αυτό που διαβάζουν και τη δική τους φαντασία. Για να υποστηρίξουμε τι πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί, ένας μαθητής δήλωσε ότι "μου άρεσε να δουλεύω με τα εργαλεία που με βοήθησαν να αναπτύξω μια ιστορία με εικόνες και με βοήθησαν να γράψω κάθε σελίδα" και "μου άρεσε να δουλεύω με άλλους μαθητές σε ομάδες".

Οι μαθητές τόνισαν τη χρήση των εργαλείων του Web 2.0 σε σχέση με την ανάγνωση ως δραστηριότητα πολλαπλών επιπέδων, αναφέρθηκαν σε ακαδημαϊκές χρήσεις που δεν γνώριζαν, και τόνισαν πως η διαδραστικότητα, η συμμετοχή και η σύνδεση της εκπαίδευσης και της ψυχαγωγίας (edutainment) είναι σημαντική για αυτούς.

Διαθεματική προσέγγιση: Οι μαθητές αναγνώρισαν ότι χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα εργαλεία στο πλαίσιο της ανάγνωσης μπορούσαν να επεκτείνουν τη χρήση τους και σε άλλα σχολικά μαθήματα όπως επίσης και στις δικές τους προσωπικές συνήθειες: «Έτσι μετατρέπονται τα λογοτεχνικά έργα σε κινηματογράφο». Αυτή είναι μια σημαντική πτυχή της οικοδόμησης της ψηφιακής παιδείας, ώστε ο καθένας να μπορεί να χρησιμοποιεί με αυτοπεποίθηση τις εφαρμογές που έχει μάθει στο σχολείο για πολλές χρήσεις, είτε στο σχολείο είτε στο σπίτι σε ποικίλα περιβάλλοντα. Οι μικρότεροι μαθητές, για παράδειγμα, είδαν τη χρήση των εργαλείων του Web 2.0 στην τάξη ως ευκαιρία να τη συνεχίσουν στην προσωπική τους ζωή στο σπίτι και μοιράστηκαν κοινά διδακτικά λεξιλόγια και λεξικά.

Ακαδημαϊκές χρήσεις των εργαλείων Web 2.0: Υπάρχουν διαφορές στη χρήση αυτών των εργαλείων που χρήζουν κάποιας εμβάθυνσης. Οι εκπαιδευόμενοι στα πανεπιστήμια (όταν ήταν εκπαιδευόμενοι φοιτητές) ήθελαν να διερευνήσουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τις κοινωνικές χρήσεις των διαδικτυακών εργαλείων που δουλέψαν μαζί τους, οι έφηβοι μαθητές ήθελαν να χρησιμοποιούν τις δικές τους συσκευές (κινητά τηλέφωνα και iPad) στην τάξη, ενώ οι νεότεροι μαθητές θεώρησαν ότι ήταν σημαντικό να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν τις εφαρμογές Web 2.0 επαρκώς πριν τις χρησιμοποιήσουν. Οι εκπαιδευόμενοι φοιτητές που

συμμετείχαν στην πιλοτική εφαρμογή γνώριζαν την ανάγκη άσκησης τεχνικού και κοινωνικού ελέγχου στο διαδικτυακό εργαλείο (Kahoot), το οποίο τους ζητήθηκε να το χρησιμοποιήσουν και να το αξιολογήσουν κατά την εκμάθηση και την διδασκαλία των μαθητών δημοτικού. Από την άλλη πλευρά, οι μικρότεροι μαθητές ήταν απλώς ευτυχείς να συμμετάσχουν απλώς με σύνεση στη χρήση ενός συγκεκριμένου διαδικτυακού εργαλείου, αυτοί οι μαθητές ήταν αρκετά αυθόρμητοι και κριτικοί για να διερευνήσουν το εργαλείο για δικούς τους μαθησιακούς σκοπούς και να το κάνουν με ένα πιο δημιουργικό τρόπο. Όσο μεγαλύτερης ηλικίας είναι ο εκπαιδευόμενος, τόσο πιο άνετος φαίνεται να είναι με τη χρήση των εργαλείων ΤΠΕ καθώς και με τα διαδικτυακά εργαλεία για την ανάγνωση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων μάθησης, όπως η επίλυση προβλημάτων, η μάθηση από ομότιμους και η συνεργασία. Η είσοδος σε διαγωνισμούς με δικά τους αντικείμενα (όπως τα βίντεο) για την ανάγνωση εμπειριών χαρακτηρίστηκε ως πολύ ενδιαφέρουσα σε αυτό το πλαίσιο. Ένα άλλο σημαντικό εύρημα για τους μαθητές ήταν η προσβασιμότητα σε διαδικτυακό υλικό ανάγνωσης μέσω εικονικών βιβλιοθηκών συνδυάζοντας με αυτό το τρόπο ψυχαγωγικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην τάξη και στο σπίτι. Ενώ, κάποιοι μαθητές ισχυρίζονται ότι προτιμούν να διαβάζουν μόνοι τους και ότι είναι πολύ ελκυστικό να συζητάνε (διαδικτυακά) για το τι διαβάζουν.

Διαδραστικότητα, συμμετοχή και ψυχαγωγική εκπαίδευση: Οι πιο μεγάλοι μαθητές δίνουν μεγάλη έμφαση στη διαδραστικότητα και τις δραστηριότητες που μοιάζουν με παιχνίδι όπως τα κουίζ τα οποία είναι ευχάριστα και ανταγωνιστικά, επίσης νιώθουν ότι η χρήση tablets και συσκευών ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων ήταν ένα ενθαρρυντικό κίνητρο για να διαβάζουν. Επίσης, ανάφερα ότι η ομαδική δραστηριότητα για τη δημιουργία των δικών τους ιστοριών τους βοήθησε να διαμορφώσουν το δικό τους πρότυπο συνεργασίας ούτως ώστε όλοι να μπορούν να συνεισφέρουν στις ψηφιακές ιστορίες που δημιουργήθηκαν χωρίς κάποια μέλη να βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ή να μην λαμβάνονται υπόψη οι προτιμήσεις τους. Τέλος, η κοινοποίηση των δικών τους ερμηνειών ανάγνωσης μέσω του Facebook ή του Goodreads, εκτιμήθηκε ως θετική δέσμευση. Οι μαθητές αναγνώρισαν την ευρύτερη προσβασιμότητα υλικού στο διαδίκτυο (για παράδειγμα μέσω των εικονικών βιβλιοθηκών) και εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη δυνατότητα χρήσης των δικών τους κινητών συσκευών για ανάγνωση στην τάξη ή για σχολικές εργασίες. Μια άλλη πτυχή που διευκολύνθηκε μέσω της χρήσης εφαρμογών Web 2.0 σε σχέση με την ανάγνωση ήταν η ευρύτερη συμμετοχή των μαθητών σε άλλες τάξεις στο ίδιο σχολείο (για παράδειγμα, κατά την παρουσίαση ενός βιβλίου) και η επέκταση των αναγνωστικών τους δραστηριοτήτων τους γύρω από την εξωσχολική κοινότητα. Η χρήση των εργαλείων Web 2.0 και των ιδεών που παρουσιάστηκαν μέσω του εγχειρίδιου του LiRe2.0 επέτρεψε επίσης τη συνεργασία και την ανταλλαγή ιδεών μεταξύ δύο τάξεων δύο διαφορετικών σχολείων, επιτρέποντας έτσι στους μαθητές να αλληλεπιδρούν με τους μαθητές σε άλλα σχολεία, να ανταλλάσσουν ιδέες ακόμη και να επισκεφθούν το χώρο του άλλου σχολείου, ώστε να αποκτήσουν εμπειρία γύρω από τις πρακτικές ψηφιακής παιδείας και στα δύο σχολεία.

Συστάσεις για την προώθηση της ανάγνωσης μέσω των εργαλείων Web 2.0

Αυτή είναι μια λίστα συστάσεων για τους εκπαιδευτικούς, ταξινομημένη αλφαβητικά σχετικά με την προώθηση της ανάγνωσης μέσω των εργαλείων Web 2.0 τα οποία συγκεντρώθηκαν από τις εθνικές εκθέσεις των εταίρων που συμμετέχουν στο έργο.

Προσβασιμότητα: είναι σημαντικό να αναδειχτεί η εύκολη πρόσβαση σε δωρεάν διαδικτυακό υλικό για ανάγνωση καθώς και τα πολλά διαδικτυακά εργαλεία τα οποία μπορούν να διερευνηθούν και να υποστηρίξουν την επιτυχημένη συμμετοχή και εμπλοκή πρακτικών ανάγνωσης τόσο για τους εκπαιδευτικούς όσο και για τους εκπαιδευόμενους. "Οι εκπαιδευόμενοι ανακάλυψαν ότι θα μπορούσαν επίσης να διαβάζουν βιβλία στο διαδίκτυο σε εικονικές βιβλιοθήκες και όχι μόνο σε φυσικές βιβλιοθήκες".

BYOD (Bring your own device - Φέρτε τη δική σας συσκευή): οι νέοι χρησιμοποιούν πολλές ψηφιακές συσκευές, όπως έξυπνα τηλέφωνα και tablet, όταν αυτά επιτρέπονται στο σχολείο, μπορούν να αντιληφθούν πώς μπορούν να χρησιμοποιούν αυτές τις συσκευές για ανάγνωση (τόσο για πληροφορίες όσο και για ευχαρίστηση). "Οι εκπαιδευόμενοι έδειξαν πραγματικόν ενδιαφέρον και τους τράβηξε την προσοχή η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών για ανάγνωση και κινητών τηλεφώνων κατά τη διάρκεια μιας δραστηριότητας στην τάξη". Επιπλέον, αυτές οι συσκευές φαίνεται να είναι λιγότερο αγχωτικές από τις παραδοσιακές που χρησιμοποιούνται στο σχολείο, όπως χαρτί και στυλό ή μολύβι για μερικούς μαθητές.

Συνεργατικές δραστηριότητες: Τα κοινωνικά μέσα και τα εργαλεία Web 2.0 ενεργοποιούν δραστηριότητες ανάγνωσης οι οποίες μπορούν να αναπτυχθούν ως ομαδικές δραστηριότητες, όπου τα μέλη των ομάδων υποχρεούνται να συνεργάζονται μεταξύ τους, να δίνουν και να λαμβάνουν πληροφορίες από τους συνομηλίκους τους και να μοιράζονται απόψεις και εκπαιδευτικό υλικό.

Συνδυάζοντας παραδοσιακές και νέες προσεγγίσεις στην ανάγνωση μέσω εργαλείων του Web 2.0: διερευνώντας την εμπλοκή των νέων με τις ΤΠΕ σε σχέση με την ανάγνωση ενδέχεται να τους ξανά εμπλέξεις με τις παραδοσιακές πρακτικές, «έμαθα ότι μπορώ να συνδυάσω την παλιά και τη νέα διδασκαλία της λογοτεχνίας και της ανάγνωσης, οι λεγόμενες βαρετές δραστηριότητες για τα παιδιά σήμερα, θα μπορούσαν να γίνουν ελκυστικές για αυτά με τη χρήση σύγχρονων ΤΠΕ".

Κριτική χρήση των πληροφοριών: Τα εργαλεία Web 2.0 προωθούν την εμπλοκή των μαθητών με δραστηριότητες που απαιτούν από αυτούς να αναζητούν και να ανακτούν πληροφορίες σχετικά με βιβλία, συγγραφείς, στυλ, είδη, κλπ., τα οποία στη συνέχεια μοιράζονται κριτικά με άλλους. Αυτό ξεπερνά τον απλό τεχνικό τομέα (ικανότητα) ενός εργαλείου στην προώθηση ενός ψηφιακού γραμματισμού και ενισχύει τις πλούσιες πρακτικές ψηφιακής ανάγνωσης (πολυτροπικότητα, συστάσεις για άλλους, δημιουργία προσωπικών βιβλιοθηκών κλπ.).

Εκπαιδεύοντας με την χρήση της τεχνολογία: η εκπαίδευση με την χρήση της τεχνολογίας καθιστά τους μαθητές ενήμερους για τις δυνατότητες και τις παγίδες της τεχνολογίας στο δικό τους κοινωνικό πλαίσιο και έτσι τους μετατρέπει σε (κριτικούς) αντιπροσώπους που παράγουν γνώση, καινοτομούν και συμμετέχουν στην κοινωνία.

Συμπερίληψη: Τα εργαλεία Web 2.0, τα tablets και οι ηλεκτρονικές συσκευές ανάγνωσης διευκολύνουν την ανάγνωση για όσους μαθητές ενδέχεται να απεμπλακούν από την ανάγνωση ή να έχουν προβλήματα ανάγνωσης, χρησιμοποιώντας εικόνες, κόμικς και πολυτροπικότητα γύρω από το ίδιο κείμενο.

Διαδραστικότητα: Η χρήση εργαλείων Web 2.0 έχει θετικό αντίκτυπο στη δυνατότητα δημιουργίας καινοτόμων και αλληλεπιδραστικών μαθησιακών περιβαλλόντων και στην μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της οργάνωσης της διδασκαλίας.

Ελεύθερος χρόνος και μάθηση: Για την Εκπαίδευση 3,0 είναι σημαντικό να διερευνηθούν οι πρακτικές ελεύθερου χρόνου των μαθητών και οι εφαρμογές που χρησιμοποιούν για να τους μεταφέρουν σε περιβάλλοντα μάθησης. Μια καλή πρακτική είναι να εξερευνήσουν διαδικτυακά εργαλεία σε διάφορα πλαίσια: για την εκπαίδευση και για τον ελεύθερο χρόνο, όπως έγινε κατά την υλοποίηση της εβδομάδας ανάγνωσης που περιγράφεται στη Εθνική έκθεση.

Πολυτροπικότητα: Η πολυτροπικότητα μπορεί να ενισχυθεί με την παρουσίαση υποστηρικτικού υλικού ανάγνωσης με διάφορα μέσα (βιβλία, ηλεκτρονικά βιβλία, τρέιλερ βιβλίων, κινούμενα σχέδια, προσαρμογή ταινιών κ.λπ.). μπορεί επίσης να ενισχυθεί με την εμπλοκή των εκπαιδευομένων να σχολιάζουν υλικό ανάγνωσης μέσω διαφόρων πλατφορμών Web 2.0 (όπως το Linoit). Ο συνδυασμός διαφόρων τρόπων επικοινωνίας μπορεί όχι μόνο να είναι χαλαρωτικός για τους εκπαιδευόμενους αλλά και να ταιριάζει περισσότερο με τον τρόπο μάθησης και έτσι να βοηθά στη μάθηση και τη απομνημόνευση. Είναι επίσης σημαντικό να παρέχεται στους εκπαιδευόμενους μια ποικιλία εργαλείων Web 2.0 όπου μπορούν να χρησιμοποιήσουν για τη δημιουργία των αποτελεσμάτων τους, καθώς ορισμένα εργαλεία Web 2.0 ενδέχεται να είναι πιο ελκυστικά για κάποιους μαθητές από άλλους. Για παράδειγμα, για να αναπτύξετε ένα τρέιλερ βιβλίου, είναι σημαντικό να παρέχετε στους φοιτητές μια ποικιλία εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο έργο. Με αυτό το τρόπο οι μαθητές μπορούν να εξερευνήσουν τα εργαλεία και να ασχοληθούν με ένα που αισθάνονται πιο καλά.

Συμμετοχική ενεργή ανάγνωση: Ο ψηφιακός γραμματισμός που αναπτύσσεται σε συνδυασμό με την ανάγνωση δίνει έμφαση στα εργαλεία συγγραφής και επεξεργασίας και τονίζει τις δεξιότητες για την ανάκτηση και την διαχείριση πληροφοριών. Αυτό ξεπερνάει την απλή χρήση ενός εργαλείου ως καταναλωτή περιεχομένου ή ως παίκτη.

Φορητότητα: Μερικοί εκπαιδευτικοί ανάδειξαν τη φορητότητα εικονικών βιβλίων που μπορούν να είναι προσβάσιμα μέσω κινητών συσκευών, οι νέοι τα μεταφέρουν πάντα μαζί τους (όπως τα κινητά τηλέφωνα) ως πλεονέκτημα έναντι των φυσικών βιβλίων που οι μαθητές συχνά ξεχνούν να φέρουν στην τάξη.

Ανάγνωση και γραφή: Η χρήση εργαλείων Web 2.0 για την προώθηση της ανάγνωσης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων γραμματισμού ενθαρρύνει την μεγαλύτερη συμμετοχή στις δραστηριότητες ανάγνωσης και γραφής.

Ανταλλαγή επικοινωνίας: Εμπλέκοντας τους μαθητές σε σημαντικές εργασίες ανάγνωσης και γραφής διαδικτυακά, όπου είναι καταναλωτές, παραγωγί περιεχομένου, κριτικοί χρήστες τεχνολογίας και κριτικοί αναγνώστες που συμβουλεύουν τους άλλους και εισηγούνται την ανάγνωση υλικού σε άλλους, είναι πρακτικές που προκύπτουν από τη χρήση εργαλείων Web 2.0. Για παράδειγμα, μέσω της δημιουργίας ταινιών, οι εκπαιδευόμενοι ήταν ιδιαίτερα υποκινημένοι να ασχολούνται πλήρως με τη γραφή και την αναθεώρηση του κειμένου ως μέρος της επιθυμίας τους, να επικοινωνούν με τον αναγνώστη και να έχουν υπερηφάνεια της συγγραφικής ιδιότητας.

Χρόνος: Οι μαθητές χρειάζονται χρόνο για να ενσωματώσουν αποτελεσματικά και να διερευνήσουν τα διαδικτυακά εργαλεία σε σχέση με την ανάγνωση, οπότε είναι λογικό να δοθεί χρόνος για να εξερευνήσετε το μέσο (εργαλείο διαδικτύου) που θα επιτρέψει την πρακτική.

Lifelong Readers 2.0- LiRe2.0
Project N°: 2015-1-IE01-KA201-008625

Αξιοσημείωτα χαρακτηριστικά των εργαλείων Web 2.0: Μερικά από τα διαδικτυακά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης και εγκρίθηκαν σε σχέση με τη δυνατότητα άμεσης ανατροφοδότησης, οπτικής έκφρασης, ενδιαφέροντος και ψυχαγωγίας για τους χρήστες, της ένταξης με την έννοια της προσαρμογής σε διάφορες μορφές μάθησης, προσαρμοστικότητα του περιεχόμενου, περιορισμό γύρω από το υλικό, ευελιξία και ευκολία χρήσης.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Δέκα λόγοι για τη χρήση των εργαλείων Web 2.0 σε συνδυασμό με την ανάγνωση

Αυτή η ενότητα προσφέρει κάποια από τα βασικά επιχειρήματα βάσει της συλλογής δεδομένων ούτως ώστε να πείσει τους εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία Web 2.0 σε σχέση με την ανάγνωση.

1. Τα εργαλεία Web 2.0 που συνδέονται με την ανάγνωση, ενθαρρύνουν τους εκπαιδευόμενους **να ασχοληθούν με την ανάγνωση με νέους τρόπους δηλαδή:** να ασχοληθούν με το υλικό ανάγνωσης, να ανασυγκροτούν το κείμενο τους, να διαβάζουν μέσω διαφορετικών τρόπων που περιλαμβάνουν ήχο και εικόνες, ποικιλία σεναρίων και τους επιτρέπει να δημιουργούν γνώσεις με ουσιαστικό τρόπο για τον εαυτό τους μέσω των δικών τους δημιουργικών αποτελεσμάτων.

2. **Οι φορητές συσκευές**, όπως τα smartphones και τα tablet χρησιμοποιούνται από τους εκπαιδευόμενους στο σπίτι καθώς και για λογούς αναψυχή. Με την ένταξή τους στην τάξη οι εκπαιδευόμενοι αισθάνονται ότι γεφυρώνετε το χάσμα ανάμεσα στις πρακτικές που κάνουν σπίτι και τις σχολικές δραστηριότητες. Η χρήση φορητών συσκευών για σχολιασμό της ανάγνωσης ή της αλληλεπίδρασης με την ανάγνωση (μέσω της φαντασίας τους) ή με άλλους αναγνώστες θεωρείται από τους εκπαιδευόμενους ότι είναι καινοτόμος και δίνει κίνητρα στους εκπαιδευόμενους.

3. Ορισμένες εφαρμογές, όπως το Kahoot, μπορούν να προσεγγίσουν τις δραστηριότητες ανάγνωσης μέσω πρακτικών από παιχνίδια τις οποίες απολαμβάνουν οι νέοι. Σε σχέση με τα συμφέροντα των μαθητών και των νέων στη προσπάθεια ένταξής τους μέσω της επιλογής διαδικτυακών εργαλείων υπάρχει το πρόσθετο πλεονέκτημα να δίνουν κίνητρο στους μαθητές και να τους συνδέουν ως προς τις καθημερινές προτιμήσεις τους.

4. Η εισαγωγή των εργαλείων Web 2.0 στην τάξη σε συνδυασμό με την ανάγνωση βοηθά στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων διδασκαλίας και μάθησης και έτσι αυξάνει την προσοχή, την εμπλοκή και τα κίνητρα των μαθητών.

5. Μέσω πρακτικών ανάγνωσης που χρησιμοποιούν διάφορα διαδικτυακά εργαλεία για να μοιράζονται πληροφορίες, να συνεργάζονται διαδικτυακά, να συνθέτουν τρέιλερ βιβλίων, να δημιουργούν νέες εκδόσεις ή να εκδίδουν συστάσεις για ανάγνωση, **οι εκπαιδευόμενοι ασχολούνται με την ψηφιακό γραμματισμό, εκτός αυτού αναπτύσσουν ψηφιακές δεξιότητες.**

7. Τα παραδοσιακά κανονικά κείμενα μπορούν να γίνουν **πιο ελκυστικά για τους μαθητές** όταν εξερευνηθούν με εργαλεία Web 2.0.

8. Η συγγραφή ιστοριών μετά την ανάγνωση γίνεται πιο ενδιαφέρον, **συνεργατική και διαδραστική** όταν χρησιμοποιούνται εργαλεία Web 2.0.

9. **Οι μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες** μπορεί να το βρουν ευκολότερο να συμμετάσχουν στην ανάγνωση όταν μπορούν να χρησιμοποιήσουν διαδικτυακά εργαλεία που ανασυσκευάζουν τα κείμενα με άλλες αφηγηματικές λειτουργίες μέσω του ήχου /

αφηγηματικού κειμένου, κινούμενων σχεδίων, βίντεο ή εικόνων ή με την πρόσβαση σε ηλεκτρονική μετάφραση (στην περίπτωση φοιτητών μεταναστών).

10. Οι συμμετοχικές βελτιωμένες πρακτικές γύρω από την ανάγνωση μέσα από τα εργαλεία Web 2.0 εμπλέκουν τους εκπαιδευόμενους σε νέους τρόπους επικοινωνίας των ιδεών, των απόψεων και της δικής τους ταυτότητας. Οι πρακτικές των κοινωνικών μέσων μαζικής ενημέρωσης μπορούν να αξιοποιηθούν για να κατανοηθούν διεπιστημονικά θέματα στο σχολείο, για τις αξίες και τα κοινά διδακτικά λεξιλόγια και λεξικά.

